

21993A1213(01)

13.12.1993

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

L 309/3

PRÍLOHA A

DOHOVOR O BIOLOGICKEJ DIVERZITE

PREAMBULA

ZMLUVNÉ STRANY

UVEDOMUJÚC SI vnútornú hodnotu biologickej diverzity a ekologických, genetických, spoločenských, ekonomických, vedeckých, vzdelávacích, kultúrnych, rekreačných a estetických hodnôt biologickej diverzity a jej zložiek,

UVEDOMUJÚC SI TAKTIEŽ význam biologickej diverzity pre vývoj a udržanie život udržujúcich systémov biosféry,

POTVRDZUJÚC, že ochrana biologickej diverzity je všeobecným záujmom ľudstva,

ZNOVU POTVRDZUJÚC, že štáty majú suverénne právo na svoje biologické zdroje,

ZNOVU POTVRDZUJÚC TAKTIEŽ, že štáty sú zodpovedné za ochranu svojej biologickej diverzity a za využívanie svojich biologických zdrojov trvalo udržateľným spôsobom,

ZNEPOKOJENÉ tým, že biologickú rozmanitosť výrazne redukovujú určité ľudské činnosti,

S VEDOMÍM všeobecného nedostatku informácií a vedomostí o biologickej diverzite a urýchlenej potreby rozvinutia vedeckých, technických a inštitucionálnych kapacít na zabezpečenie základného chápania, na základe ktorého je potrebné plánovať a uplatňovať príslušné opatrenia,

POZNAMENÁVAJÚC, že je životne potrebné predvídať, predchádzať a odstraňovať príčiny významného úbytku alebo straty biologickej rozmanitosti pri zdroji,

POZNAMENÁVAJÚC TAKTIEŽ, že tam, kde hrozí významný úbytok alebo strata biologickej diverzity, nemôže sa nedostatok vedeckých dôkazov využívať ako dôvod odkladu opatrení na vyhnutie sa alebo minimalizáciu tejto hrozby,

POZNAMENÁVAJÚC ĎALEJ, že základným predpokladom pre ochranu biologickej diverzity je ochrana ekosystémov a prírodných biotopov in-situ a udržanie i obnova životaschopných populácií druhov v ich prírodnom prostredí,

POZNAMENÁVAJÚC ĎALEJ, že opatrenia ex-situ, predovšetkým v krajine pôvodu, taktiež zohrávajú dôležitú úlohu,

UZNÁVAJÚC blízku a tradičnú závislosť mnohých domorodých a miestnych spoločností s žijúcich tradičným spôsobom života od biologických zdrojov a opodstatnenosť rovnocenného podielu na prínosoch odvodených z využívania tradičných vedomostí, inovácií a praktík relevantných ochrane biologickej diverzity a trvalo udržateľnému využívaniu jej zložiek,

UZNÁVAJÚC TAKTIEŽ životne dôležitú úlohu, ktorú majú ženy pri ochrane a trvalo udržateľnom využívaní biologickej diverzity a potvrdzujúc potrebu plnej účasti žien na všetkých úrovniach tvorby politiky a implementácie ochrany biologickej diverzity,

PRÍZVUKUJÚC význam a potrebu podpory medzinárodnej, regionálnej a globálnej spolupráce medzi štátmi, medzivládnyimi organizáciami a mimovládnyim sektorom na ochranu biologickej diverzity a trvalo udržateľné využívanie jej zložiek,

UZNÁVAJÚC, že vytvorenie nových a dodatočných finančných zdrojov a primeraný prístup k relevantným technológiám môže podstatne zmeniť možnosti sveta vysporiadať sa so stratou biologickej diverzity,

UZNÁVAJÚC ĎALEJ osobitný dôraz na uspokojenie potrieb rozvojových krajín vrátane zabezpečenia nových a dodatočných finančných zdrojov a primeraného prístupu k relevantným technológiám,

S VEDOMÍM v tomto smere osobitných podmienok najmenej rozvinutých krajín a malých ostrovných štátov,

UZNÁVAJÚC, že na ochranu biologickej diverzity sú potrebné významné investície a že sa od týchto investícií očakáva široké spektrum environmentálnych, hospodárskych a spoločenských prínosov,

UZNÁVAJÚC, že prvými a prevažujúcimi prioritami rozvojových krajín sú hospodársky a sociálny rozvoj ako aj odstránenie chudoby,

S VEDOMÍM, že ochrana a trvalo udržateľné využívanie biologickej diverzity majú kritický význam pri pokrytí potrieb výživy, zdravia a ďalších potrieb rastúcej svetovej populácie, pre ktoré je dôležitý prístup a rozdeľovanie ako genetických zdrojov tak aj technológií,

POZNAMENÁVAJÚC, že v konečnom dôsledku ochrana a trvalo udržateľné využívanie biologickej diverzity posilní priateľské vzťahy medzi štátmi a prispeje k mieru pre ľudstvo,

ŽELAJÚC SI podporu a doplnenie existujúcich medzinárodných opatrení pre ochranu biologickej diverzity a na trvalo udržateľné využívanie jej zložiek a

ROZHODNUTÉ chrániť a udržateľným spôsobom využívať biologickú rozmanitosť v prospech súčasných a budúcich generácií,

DOHODLI SA TAKTO:

Článok 1

Ciele

Ciele tohto dohovoru, ktoré majú byť sledované v súlade s jeho relevantnými ustanoveniami, sú ochrana biologickej diverzity, trvalo udržateľné využívanie jej zložiek a spravodlivý, rovný podiel z prínosov vyplývajúcich z využívania genetických zdrojov vrátane primeraného prístupu ku genetickým zdrojom, vhodného presunu relevantných technológií, majúť na zreteli všetky práva na tieto zdroje a technológie s primeraným finančným zabezpečením.

„krajina pôvodu genetických zdrojov“ znamená krajinu, ktorá vlastní genetické zdroje v podmienkach in-situ;

„krajina poskytujúca genetické zdroje“ je krajina dodávajúca genetické zdroje získavané zo zdrojov in-situ vrátane populácií voľne žijúcich, ako aj domestikovaných druhov alebo druhov získaných zo zdrojov ex-situ, ktoré môžu, ale nemusia mať pôvod v tejto krajine;

„domestikované alebo pestované druhy“ sú druhy, ktorých proces vývoja ovplyvnil človek na uspokojenie svojich potrieb;

Článok 2

Používanie pojmov

Pre účely tohto dohovoru:

„biologická rozmanitosť“ znamená rôznorodosť všetkých živých organizmov vrátane ich suchozemských, morských a ostatných vodných ekosystémov a ekologických komplexov, ktorých sú súčasťou; biologická rozmanitosť zahŕňa rôznorodosť v rámci druhov, medzi druhmi a rozmanitosť ekosystémov;

„biologické zdroje“ sú genetické zdroje, organizmy alebo ich časti, populácie alebo akékoľvek iné biotické zložky ekosystémov so súčasným alebo s potenciálnym využitím alebo s hodnotou pre ľudstvo;

„biotechnológia“ znamená akúkoľvek technológiu, ktorá využíva biologické systémy, živé organizmy alebo ich deriváty na výrobu alebo na úpravu výrobkov alebo procesov na špecifické použitie;

„ekosystém“ je dynamický komplex spoločenstiev rastlín, živočíchov a mikroorganizmov a ich neživého prostredia, ktoré navzájom pôsobia ako funkčná jednotka;

„ochrana ex-situ“ je ochrana zložiek biologickej diverzity mimo miest ich prirodzeného výskytu;

„genetický materiál“ je akýkoľvek materiál rastlinného, živočíšneho, mikrobiálneho alebo iného pôvodu obsahujúci funkčné jednotky dedičnosti;

„genetické zdroje“ sú genetický materiál súčasnej alebo potenciálnej hodnoty;

„miesto prirodzeného výskytu“ je miesto alebo typ miesta, kde sa organizmus alebo populácia prirodzene vyskytujú;

„podmienky in-situ“ sú podmienky, v ktorých genetické zdroje existujú v rámci ekosystémov a miest prirodzeného výskytu, v prípade domestikovaných alebo pestovaných druhov v prostredí, kde nadobudli svoje charakteristické vlastnosti;

„ochrana in situ“ je ochrana ekosystémov a miest prirodzeného výskytu, ako aj udržiavanie a obnova životaschopných populácií druhov v ich prírodnom prostredí, v prípade domestikovaných alebo pestovaných druhov v prostredí, kde nadobudli svoje charakteristické vlastnosti;

„chránené územie“ je geograficky definované územie, ktoré je určené alebo regulované a spravované so zámerom dosiahnuť špecifické ciele ochrany;

„organizácia regionálnej hospodárskej integrácie“ je organizácia konštituovaná suverénnymi štátmi príslušnej oblasti, na ktorú členské štáty previedli kompetencie týkajúce sa záležitostí obsiahnutých v tomto dohovore a ktorá bola riadne splnomocnená v súlade s jej vnútornými postupmi na podpis, ratifikáciu, prijatie a schválenie dohovoru alebo pristúpenie k nemu;

„trvalo udržateľné využívanie“ je využívanie zložiek biologickej diverzity spôsobom a mierou, ktoré nevedú k dlhodobému poklesu biologickej diverzity tak, že si udržiavajú schopnosť uspokojovať potreby a nároky súčasných a budúcich generácií;

„technológia“ znamená biotechnológiu.

Článok 3

Zásada

V súlade s Chartou Organizácie Spojených národov a princípmi medzinárodného práva štáty majú suverénne právo využívať vlastné zdroje na základe svojej environmentálnej politiky a majú povinnosť zabezpečiť, aby aktivity v rámci ich jurisdikcie alebo ich pôsobnosti nespôsobili škody na životnom prostredí iných štátov alebo na územiach za hranicami ich jurisdikcie.

Článok 4

Rozsah jurisdikcie

V súlade s legislatívou iných štátov a okrem výnimiek osobitne ustanovených v tomto dohovore platia ustanovenia dohovoru pre každú zo zmluvných strán:

- a) pre zložky biologickej diverzity v oblastiach vymedzených jurisdikciou štátu; a

- b) pre procesy a činnosti bez ohľadu na to, kde sa prejavia ich účinky uskutočňované v rámci jej jurisdikcie alebo kontroly, na území ovplyvnenom jej jurisdikciou alebo za hranicami jej jurisdikcie.

Článok 5

Spolupráca

Každá zo zmluvných strán bude, ak je to možné a vhodné, spolupracovať s ostatnými zmluvnými stranami priamo alebo, ak je to vhodné, prostredníctvom príslušných medzinárodných organizácií v oblastiach mimo jurisdikcie štátu a pri riešení ostatných záležitostí spoločného záujmu na ochrane a trvalo udržateľnom využívaní biologickej diverzity.

Článok 6

Všeobecné opatrenia na ochranu a trvalo udržateľné využívanie

Každá zo zmluvných strán bude v súlade so svojimi špecifickými podmienkami a možnosťami:

- a) rozvíjať národné stratégie, plány alebo programy na ochranu a trvalo udržateľné využívanie biologickej diverzity alebo na tento účel upravovať súčasné stratégie, plány alebo programy, ktoré medziiným musia odrážať opatrenia ustanovené v tomto dohovore týkajúce sa dotknutej zmluvnej strany; a
- b) integrovať, ak je to možné a vhodné, ochranu a trvalo udržateľné využívanie biologickej diverzity do príslušných rezortných alebo medzirezortných plánov, programov a stratégií.

Článok 7

Identifikácia a monitorovanie

Každá zo zmluvných strán, ak je to možné a vhodné, predovšetkým na účely uvedené v článkoch 8 až 10:

- a) určí zložky biologickej diverzity dôležité na jej ochranu a na trvalo udržateľné využívanie s prihliadnutím na zoznam kategórií uvedených v prílohe I;
- b) bude monitorovať prostredníctvom odberu vzoriek a iných metód zložky biologickej diverzity podľa písmena a), pričom bude venovať osobitnú pozornosť zložkám, ktoré si vyžadujú naliehavé ochranné opatrenia, a zložkám, ktoré poskytujú najväčší potenciál na trvalo udržateľné využívanie;

- c) určí procesy a kategórie činností, ktoré majú alebo mohli by mať akékoľvek nepriaznivé vplyvy na ochranu a trvalo udržateľné využívanie biologickej diverzity, a bude monitorovať ich účinky prostredníctvom odberu vzoriek a iných metód; a
- d) bude uchovávať a spracúvať akýmkoľvek spôsobom údaje z identifikácie a monitorovania činností podľa písmen a), b) a c).
- i) vynesie sa zabezpečiť podmienky na zladenie terajšieho využívania biologickej diverzity s jej ochranou a trvalo udržateľným využívaním jej zložiek;
- j) v medziach svojej legislatívy bude rešpektovať, chrániť a udržiavať vedomosti, inovácie a postupy domorodých a miestnych spoločností s tradičným spôsobom života vhodné na ochranu a trvalo udržateľné využívanie biologickej diverzity a bude podporovať ich širšie využívanie so súhlasom a zapojením vlastníkov takých poznatkov, inovácií a postupov, ako aj podporovať spravodlivé rozdelenie prínosov z ich využitia;

Článok 8

Ochrana in-situ

Každá zo zmluvných strán, ak je to možné a vhodné:

- a) vytvorí systém chránených území alebo oblastí, v ktorých je potrebné prijať osobitné opatrenia na ochranu biologickej diverzity;
- b) vydá, ak je to nevyhnutné, smernice na výber, vyhlasovanie a spravovanie chránených území alebo oblastí, v ktorých je potrebné prijať osobitné opatrenia na ochranu biologickej diverzity;
- c) bude regulovať alebo spravovať biologické zdroje, ktoré majú Význam pre ochranu biologickej diverzity v chránených územiach alebo mimo nich, so zámerom zabezpečiť ich ochranu a trvalo udržateľné využívanie;
- d) bude podporovať environmentálne ochranu ekosystémov, miest prirodzeného výskytu a udržiavanie životaschopných populácií druhov v prírodnom prostredí;
- e) bude podporovať environmentálne primeraný a trvalo udržateľný rozvoj v oblastiach priľahlých ku chráneným územiám s výhľadom na ich neskoršiu ochranu;
- f) bude revitalizovať a renaturovať degradované ekosystémy a podporovať obnovu ohrozených druhov medzianým prostredníctvom tvorby a uskutočňovania plánov alebo iných stratégií riadenia;
- g) vytvorí alebo bude udržiavať prostriedky na reguláciu, správu alebo na kontrolu rizík spojených s využívaním a vypúšťaním živých modifikovaných organizmov, ktoré sú výsledkom biotechnológií a ktoré by mohli negatívne ovplyvniť ochranu a trvalo udržateľné využívanie biologickej diverzity, pričom bude brať do úvahy aj riziká pre ľudské zdravie;
- h) zabráni introdukcii, bude kontrolovať nepôvodné druhy alebo vyhubí tie, ktoré ohrozujú ekosystémy, miesta prirodzeného výskytu alebo druhy;
- k) vytvorí alebo bude udržiavať nevyhnutnú legislatívu a/alebo iné regulačné opatrenia na ochranu ohrozených druhov a populácií;
- l) tam, kde sa zistil akýkoľvek nepriaznivý vplyv na biologickú rozmanitosť podľa článku 7, bude regulovať alebo riadiť príslušné procesy a rôzne druhy činností; a
- m) bude spolupracovať pri zabezpečovaní finančnej a inej podpory na ochranu in-situ podľa písmen a) až l), najmä pre rozvojové krajiny.

Článok 9

Ochrana ex-situ

Každá zo zmluvných strán bude, ak je to možné a vhodné, predovšetkým s cieľom doplniť opatrenia in-situ:

- a) prijímať opatrenia na ochranu zložiek biologickej diverzity ex-situ predovšetkým v krajine pôvodu týchto zložiek;
- b) vytvárať a udržiavať zariadenia na ochranu a výskum rastlín, živočíchov a mikroorganizmov ex-situ predovšetkým v krajine pôvodu genetických zdrojov;
- c) prijímať opatrenia na obnovu a rehabilitáciu ohrozených druhov a na ich prinavrátenie do ich miest prirodzeného výskytu za vhodných podmienok;
- d) regulovať a riadiť získavanie biologických zdrojov z miest prirodzeného výskytu na účely ochrany ex-situ tak, aby neboli ohrozené ekosystémy a populácie druhov in-situ okrem prípadov, v ktorých sú potrebné dočasné opatrenia ex-situ podľa písmena c); a
- e) spolupracovať pri zabezpečovaní finančnej a inej podpory na ochranu ex-situ podľa písmen a) až d) a pri zakladaní a udržiavaní zariadení na ochranu ex-situ v rozvojových krajinách.

Článok 10

Trvalo udržateľné využívanie zložiek biologickej diverzity

Každá zo zmluvných strán bude, ak je to možné a vhodné:

- a) zahŕňať ochranu a trvalo udržateľné využívanie biologických zdrojov do rozhodovacieho procesu štátu;
- b) prijímať opatrenia na vylúčenie alebo na minimalizáciu nepriaznivých vplyvov využívania biologických zdrojov na biologickú rozmanitosť;
- c) chrániť a podporovať tradičné využívanie biologických zdrojov v súlade s tradičnými hospodárskymi postupmi, ktoré sú zlučiteľné s požiadavkami ochrany alebo trvalo udržateľného využívania;
- d) podporovať miestne obyvateľstvo v rozvoji a implementácii nápravnej činnosti v degradovaných oblastiach, v ktorých sa biologická rozmanitosť znížila; a
- e) podnecovať spoluprácu medzi svojimi vládnyimi inštitúciami a súkromným sektorom pri rozvíjaní metód trvalo udržateľného využívania biologických zdrojov.

Článok 11

Podnecujúce opatrenia

Každá zo zmluvných strán, ak je to možné a vhodné, prijme hospodársky a spoločensky primerané opatrenia, ktoré budú podnecovať na ochranu a trvalo udržateľné využívanie zložiek biologickej diverzity.

Článok 12

Výskum a školenie

Zmluvné strany, berúc do úvahy osobitné potreby rozvojových krajín, budú:

- a) zostavovať a podporovať programy vedeckého a technického vzdelávania a školenia na určovanie, ochranu a trvalo udržateľné využívanie biologickej diverzity a jej zložiek a zabezpečovať podporu takéhoto vzdelávania a školenia pre osobitné potreby rozvojových krajín;
- b) podporovať a rozvíjať výskum, ktorý prispieva k ochrane a k trvalo udržateľnému využívaniu biologickej diverzity najmä v rozvojových krajinách, okrem iného v súlade s rozhodnutiami Konferencie zmluvných strán prijatými v súvislosti s odporúčaniami Pomocného poradného orgánu pre vedu, techniku a technológiu; a

- c) v súlade s ustanoveniami článkov 16, 18 a 20 podporovať využívanie vedeckých poznatkov výskumu biologickej diverzity na rozvoj metód ochrany a trvalo udržateľného využívania biologických zdrojov a spolupracovať pri ňom.

Článok 13

Verejné vzdelávanie a uvedomenie

Zmluvné strany budú:

- a) podporovať a rozvíjať pochopenie významu ochrany biologickej diverzity a potrebných opatrení, jej propagáciu prostredníctvom komunikačných prostriedkov, ako aj zaradenie týchto otázok do vzdelávacích programov; a
- b) spolupracovať, ak je to vhodné, s ostatnými štátmi a medzinárodnými organizáciami pri tvorbe programov vzdelávania a verejnej osvetly s ohľadom na ochranu a trvalo udržateľné využívanie biologickej diverzity.

Článok 14

Posudzovanie účinkov a minimalizácia nepriaznivých vplyvov

1. Každá zo zmluvných strán, ak je to možné a vhodné, bude:

- a) zavádzať vhodné postupy vyžadujúce hodnotenie vplyvu na životné prostredie pri navrhovaných projektoch, pri ktorých sú pravdepodobné akékoľvek nepriaznivé vplyvy na biologickú rozmanitosť, s prihliadnutím na zabránenie alebo na minimalizáciu takýchto vplyvov a tam, kde je to vhodné, umožní účasť verejnosti pri takýchto postupoch;
- b) zavádzať vhodné opatrenia na zabezpečenie náležitého zohľadnenia environmentálnych účinkov takých programov a stratégií, pri ktorých sú pravdepodobné akékoľvek nepriaznivé vplyvy na biologickú rozmanitosť;
- c) podporovať vzájomnú výmenu správ, informácií a konzultácie o činnostiach v rámci svojej jurisdikcie alebo pôsobnosti, pri ktorých je pravdepodobný akýkoľvek nepriaznivý vplyv na biologickú rozmanitosť ostatných štátov alebo oblastí za hranicami jurisdikcie štátu tým, že bude, ak to bude vhodné, podporovať uzatváranie dvojstranných, regionálnych alebo mnohostranných dohôd;
- d) v prípade bezprostredného alebo vážneho nebezpečenstva alebo poškodenia biologickej diverzity spôsobeného v rámci vlastnej jurisdikcie alebo kontroly v oblasti jurisdikcie iných štátov alebo v oblastiach, ktoré sa nachádzajú mimo jurisdikcie štátov, neodkladne oznamovať toto nebezpečenstvo alebo škodu potenciálne dotknutým štátom, ako aj iniciovať činnosť na zabránenie alebo na minimalizáciu takéhoto nebezpečenstva alebo škody; a

e) podporovať opatrenia na národnej úrovni, ktorými by reagovala na havarijnú situáciu vyvolanú činnosťami alebo udalosťami spôsobenými prirodzene alebo inak, ktoré predstavujú vážne a bezprostredné nebezpečenstvo pre biologickú rozmanitosť, a podporovať medzinárodnú spoluprácu s cieľom doplniť takéto národné úsilie, a ak je to vhodné a schválené štátmi alebo dotknutými regionálnymi hospodárskymi organizáciami, vytvárať spoločné plány pre nepredvídané udalosti.

2. Konferencia zmluvných strán preskúma na základe štúdií, ktoré sa budú realizovať na tento účel, otázky zodpovednosti a náhrady škôd vrátane obnovenia a kompenzácie za poškodenie biologickej diverzity okrem prípadov, keď takáto zodpovednosť je čisto vnútornou záležitosťou.

Článok 15

Prístup ku genetickým zdrojom

1. Pri uznaní suverénneho práva štátov na ich prírodné zdroje majú vlády právomoc určiť prístup ku genetickým zdrojom podliehajúcim legislatíve štátu.

2. Každá zo zmluvných strán vyvinie úsilie na umožnenie vhodného prístupu ku genetickým zdrojom pri environmentálne správnom a primeranom využití inými zmluvnými stranami a nebude klásť obmedzenia, ktoré by boli v protiklade s cieľmi tohoto dohovoru.

3. Na účely tohto dohovoru genetickými zdrojmi poskytnutými zmluvnou stranou sú podľa tohto článku a podľa článkov 16 a 19 len tie, ktoré poskytujú tie zmluvné strany, ktoré sú krajinami pôvodu takýchto zdrojov, alebo inej strany, ktoré si obstarali genetické zdroje v súlade s týmto dohovorom.

4. Prístup k zdroju, tam, kde je zaručený, sa musí zabezpečiť na základe vzájomne schválených podmienok a ustanovení tohto článku.

5. Prístup ku genetickým zdrojom musí podliehať predchádzajúcemu súhlasu zmluvnej strany, ktorá poskytuje tieto zdroje, ak to táto zmluvná strana neustanovuje inak.

6. Každá zo zmluvných strán sa pousiluje rozvíjať a vykonávať vedecký výskum genetických zdrojov poskytovaných inými zmluvnými stranami s plnou účasťou týchto strán, a ak je to možné, priamo na ich území.

7. Každá zo zmluvných strán urobí vhodné legislatívne, administratívne a politické opatrenia v súlade s článkami 16 a 19, a ak je to nevyhnutné, prostredníctvom finančného mechanizmu podľa článkov 20 a 21 s cieľom spravodlivo a rovnoprávne využívať výsledky výskumu, vývoja a prospech vyplývajúci z komerčného a iného využitia genetických zdrojov so zmluvnou stranou poskytujúcou takéto zdroje. Zdroje sa musia spoločne využívať na základe vzájomne dohodnutých podmienok.

Článok 16

Presun technológie a prístup k nej

1. Každá zo zmluvných strán, uznávajúc, že technológia zahŕňa biotechnológiu a že ako prístup k technológii, tak aj presun medzi zmluvnými stranami sú podstatnými prvkami na dosiahnutie cieľov tohto dohovoru, sa zaväzuje v súlade s ustanoveniami tohto článku poskytnúť alebo uľahčiť prístup ostatným zmluvným stranám k technológiám alebo im uľahčiť presun technológií, ktoré súvisia s ochranou a trvalo udržateľným využívaním biologickej diverzity alebo ktoré využívajú genetické zdroje a nespôsobujú významné poškodenia životného prostredia.

2. Prístup k technológiám a ich presun podľa odseku 1 do rozvojových krajín sa zabezpečí alebo umožní za spravodlivých a maximálne výhodných podmienok vrátane koncesií a vzájomne dohodnutých preferenčných podmienok, a ak je to nevyhnutné, v súlade s finančným mechanizmom podľa článkov 20 a 21. V prípade technológie podliehajúcej patentovým alebo iným vlastníckym právam sa taký prístup a presun zabezpečia za uznávaných podmienok, ktoré sú v súlade so zodpovedajúcou a účinnou ochranou práv duševného vlastníctva. Použitie tohto odseku musí byť v súlade s odsekmi 3, 4 a 5 tohto článku.

3. Každá zo zmluvných strán urobí vhodné legislatívne, administratívne alebo politické opatrenia s cieľom zabezpečiť zmluvným stranám, najmä rozvojovým krajinám poskytujúcim genetické zdroje, prístup k technológiám a presun technológií, ktoré využívajú tieto zdroje vrátane technológií chránených patentmi a inými právami duševného vlastníctva, ak je to nevyhnutné, podľa článkov 20 a 21, v súlade s medzinárodným právom a v súlade s odsekmi 4 a 5 tohto článku.

4. Každá zo zmluvných strán prijme vhodné legislatívne, administratívne alebo politické opatrenia na to, aby súkromný sektor umožnil prístup, spoločný vývoj a presun technológií uvedených

v odseku 1 v prospech vládnych inštitúcií, ako aj súkromného sektoru rozvojových krajín a v tomto zmysle dodržiaval povinnosti podľa odsekov 1, 2 a 3 tohto článku.

5. Zmluvné strany, uznávajúc, že patenty a iné práva duševného vlastníctva môžu mať vplyv na doplnenie tohto dohovoru, budú v tomto zmysle spolupracovať v rámci svojej legislatívy a medzinárodného práva tak, aby zabezpečili, že takéto práva dohovor podporujú a nie sú proti jeho cieľom.

Článok 17

Výmena informácií

1. Zmluvné strany podporia výmenu informácií vzťahujúcich sa na ochranu a trvalo udržateľné využívanie biologickej diverzity zo všetkých verejne prístupných zdrojov, berúc do úvahy osobitné potreby rozvojových krajín.

2. Takáto výmena informácií musí obsahovať výmenu výsledkov technického, vedeckého a socioekonomického výskumu, rovnako ako informácie o školiaciach a prieskumných programoch, špeciálnych poznatkoch, domorodých a tradičných vedomostiach, prípadne aj v kombinácii s technológiami podľa článku 16 odsek 1 Ak je to možné, výmena informácií zahŕňa aj ich vrátenie.

Článok 18

Technická a vedecká spolupráca

1. Ak je to potrebné, zmluvné strany budú podporovať medzinárodnú technickú a vedeckú spoluprácu v oblasti ochrany a trvalo udržateľného využívania biologickej diverzity aj prostredníctvom vhodných medzinárodných a národných inštitúcií.

2. Každá zo zmluvných strán bude podporovať technickú a vedeckú spoluprácu s ostatnými zmluvnými stranami, najmä s rozvojovými krajinami, pri uplatňovaní tohto dohovoru v praxi prostredníctvom tvorby a uplatňovania národných stratégií štátov. Pri podpore takejto spolupráce sa musí venovať osobitná pozornosť tvorbe a posilňovaniu schopností krajín prostredníctvom rozvoja ľudských zdrojov a budovania inštitúcií.

3. Konferencia zmluvných strán na svojom prvom zasadaní určí, ako vytvoriť mechanizmus strediska (clearing-house) na podporu a uľahčenie technickej a vedeckej spolupráce.

4. Zmluvné strany budú v súlade so svojou legislatívou a politikou a v súlade s cieľmi tohto dohovoru rozvíjať metódy spolupráce na rozvoj a využitie technológií vrátane domorodých a

tradičných. Na tento účel budú zmluvné strany podporovať aj školenia osôb a výmenu expertov.

5. Zmluvné strany budú na základe vzájomnej dohody podporovať vytvorenie spoločných výskumných programov a spoločných podnikov na rozvoj technológií zodpovedajúcich cieľom tohto dohovoru.

Článok 19

Zaobchádzanie s biotechnológiou a rozdeľovanie jej prínosov

1. Každá zo zmluvných strán prijme vhodné legislatívne, administratívne alebo strategické opatrenia, ktoré umožnia efektívnu účasť na biotechnologickom výskume týchto zmluvných krajín, predovšetkým rozvojovým krajinám, ktoré na tento výskum poskytnú genetické zdroje, a ak je to možné, v týchto zmluvných krajinách.

2. Každá zo zmluvných strán prijme všetky vhodné opatrenia na podporu a urýchlenie prednostného prístupu zmluvných strán, predovšetkým rozvojových krajín, k výsledkom a prínosom z biotechnológií založených na genetických zdrojoch týchto zmluvných strán na rovnoprávnom a spravodlivom základe. Takýto prístup vymedzí vzájomná dohoda.

3. Strany posúdia nevyhnutnosť a možné formy protokolu ustanovujúceho vhodné postupy, predovšetkým dohodu o prednostnom informovaní, o bezpečnom presune, o narábaní so živými modifikovanými organizmami, ktoré sú výsledkom biotechnológií a ktoré môžu negatívne ovplyvniť ochranu a trvalo udržateľné využívanie biologickej diverzity, a o ich využívaní.

4. Každá zo zmluvných strán, ktorá poskytne organizmy podľa odseku 3, bude poskytovať priamo alebo prostredníctvom fyzickej osoby alebo právnickej osoby v rámci svojej jurisdikcie všetky dostupné informácie o predpisoch o využívaní a o bezpečnostných opatreniach, ktoré vyžaduje táto strana pri narábaní s týmito organizmami, ako aj všetky dostupné informácie o ich možnom nepriaznivom vplyve na tú zmluvnú stranu, do ktorej sa majú tieto organizmy zaviesť.

Článok 20

Finančné zdroje

1. Každá zo zmluvných strán sa zaväzuje poskytovať podľa svojich možností, národných plánov, priorít a programov finančnú

podporu a pomoc tým činnostiam štátov, ktoré sú zamerané na dosiahnutie cieľov tohto dohovoru.

2. Zmluvné strany, ktoré sú rozvinutými krajinami, poskytnú nové a doplnkové finančné zdroje, aby umožnili zmluvným stranám, ktoré sú rozvojovými krajinami, pokryť v celom rozsahu zvýšené náklady pri zavádzaní opatrení na splnenie záväzkov tohto dohovoru tak, aby mali z ich poskytnutia prospech. Tieto náklady sa dohodnú medzi zmluvnou stranou, ktorá je rozvojovou krajinou, a inštitucionálnou štruktúrou podľa článku 21 v súlade s politikou, stratégiou, programovými prioritami a kritériami výberu, ako aj zoznamom uvádzajúcim zvýšené náklady, ktoré ustanovuje Konferencia zmluvných strán. Iné zmluvné strany vrátane krajín v procese prechodu na trhovou ekonomiku môžu dobrovoľne prevziať povinnosti zmluvných strán, ktoré sú rozvinutými krajinami. Na účely tohto článku Konferencia zmluvných strán zostaví na svojom prvom zasadaní zoznam zmluvných strán, ktoré sú rozvinutými krajinami, a iných zmluvných strán, ktoré dobrovoľne prevzímú povinnosti zmluvných strán, ktoré sú rozvinutými krajinami. Konferencia zmluvných strán bude tento zoznam pravidelne posudzovať, a ak to bude nevyhnutné, upraví ho. Bude podporovať aj dobrovoľné poskytovanie príspevkov z ostatných krajín a z iných zdrojov. Pri plnení týchto záväzkov sa bude prihliadať na zabezpečenie zodpovedajúceho, predvídateľného a včasného toku prostriedkov a na vyvážené rozdelenie finančnej záťaže medzi prispievajúce zmluvné strany uvedené v zozname.

3. Zmluvné strany, ktoré sú rozvinutými krajinami, môžu navyše poskytnúť a zmluvné strany, ktoré sú rozvojovými krajinami, použiť finančné zdroje viažuce sa na uplatňovanie tohto dohovoru prostredníctvom dvojstranných, regionálnych a iných mnohostranných vzťahov.

4. Rozsah efektívneho plnenia záväzkov vyplývajúcich z tohto dohovoru bude pre rozvojové krajiny závisieť od účinného uplatňovania záväzkov rozvinutých krajín vzťahujúcich sa na finančné zdroje a presun technológií a bude v celom rozsahu zohľadňovať skutočnosť, že ekonomický a spoločenský rozvoj a odstránenie chudoby sú prvoradá a prevažujúce priority zmluvných strán, ktoré sú rozvojovými krajinami.

5. Zmluvné strany pri svojich činnostiach viažucich sa na finančné zdroje a na presun technológií zohľadnia špecifické potreby a osobitnú situáciu najmenej rozvinutých krajín.

6. Zmluvné strany budú prihliadať aj na osobitné podmienky vyplývajúce zo závislosti zmluvných strán, ktoré sú rozvojovými krajinami, najmä malých ostrovných štátov, od biologickej diverzity, jej rozdeľovania a umiestnenia.

7. Treba zohľadniť aj osobitnú situáciu rozvojových krajín, ktoré sú environmentálne najzraniteľnejšie, ako sú krajiny s aridnými a semiaridnými zónami, pobrežnými a horskými oblasťami.

Článok 21

Finančný mechanizmus

1. Na účely tohto dohovoru musí existovať mechanizmus na poskytovanie finančných zdrojov v podobe grantov alebo na základe koncesíí pre zmluvné strany, ktoré sú rozvojovými krajinami. Podstatné prvky tohto mechanizmu sú uvedené v tomto článku. Konferencia zmluvných strán bude riadiť tento mechanizmus, ktorý bude fungovať pod jej právomocou a vedením. Zabezpečovať ho bude inštitucionálna štruktúra, ktorú ustanoví Konferencia zmluvných strán na prvom zasadaní. Na účely tohto dohovoru Konferencia zmluvných strán určí politiku, stratégiu, programové priority a kritériá výberu na prístup k takýmto zdrojom a na ich využívanie. Príspevky budú zohľadňovať potrebu zabezpečiť predvídateľný, primeraný a včasný tok prostriedkov podľa článku 20 v súlade s množstvom potrebných prostriedkov periodicky určovaným Konferenciou zmluvných strán a význam pomerného rozdelenia finančnej záťaže medzi prispievajúce krajiny uvedené v zozname podľa článku 20 odsek 2. Dobrovoľné príspevky môžu poskytovať aj zmluvné strany, ktoré sú rozvinutými krajinami, a iné krajiny a zdroje. Mechanizmus bude založený na princípe demokratického a prehľadného systému riadenia.

2. Zhodne s cieľmi tohto dohovoru Konferencia zmluvných strán na svojom prvom zasadaní ustanoví politiku, stratégiu a programové priority, ako aj podrobné kritériá a smernice určujúce prístup k finančným zdrojom a k ich využitiu vrátane pravidelného monitorovania a hodnotenia ich využitia. Konferencia zmluvných strán rozhodne o opatreniach na plnenie odseku 1 po konzultácii s inštitucionálnou štruktúrou poverenou spravovaním finančného mechanizmu.

3. Konferencia zmluvných strán posúdi efektívnosť mechanizmu podľa tohto článku vrátane kritérií a smerníc uvedených v odseku 2 najneskôr do dvoch rokov po nadobudnutí účinnosti tohto dohovoru a bude tak pravidelne konať ďalej. Ak to bude

nevyhnutné, na základe takéhoto posúdenia podnikne príslušné kroky na zlepšenie efektívnosti mechanizmu.

4. Zmluvné strany zväžia posilnenie existujúcich finančných inštitúcií na poskytovanie finančných zdrojov na ochranu a trvalo udržateľné využívanie biologickej diverzity.

Článok 22

Vzťah k ostatným medzinárodným dohovorom

1. Ustanovenia tohto dohovoru sa nesmú dotknúť práv a povinností ani jednej zo zmluvných strán vyplývajúcich z akejkoľvek existujúcej medzinárodnej dohody okrem prípadu, ak by výkon takých práv a povinností spôsobil vážne poškodenie alebo ohrozenie biologickej diverzity.

2. Zmluvné strany budú uplatňovať tento dohovor s ohľadom na morské prostredie v súlade s právami a povinnosťami štátov viazaných zákonom o moriach.

Článok 23

Konferencia zmluvných strán

1. Konferencia zmluvných strán je týmto ustanovená. Prvé zasadanie Konferencie zmluvných strán zvolá výkonný riaditeľ Programu Organizácie Spojených národov pre životné prostredie (UNEP) do jedného roku po tom, ako tento dohovor nadobudne účinnosť. Od tohto času sa budú konať riadne zasadania Konferencie zmluvných strán v pravidelných intervaloch, ktoré určí Konferencia zmluvných strán na prvom zasadaní.

2. Mimoriadne zasadania Konferencie zmluvných strán sa budú konať vtedy, keď to Konferencia zmluvných strán uzná za nutné, alebo na písomnú žiadosť ktorejkoľvek zo zmluvných strán za predpokladu, že počas šiestich mesiacov po tom, čo sekretariát oboznámi s touto žiadosťou ostatné zmluvné strany, ju podporí najmenej jedna tretina zmluvných strán.

3. Konferencia zmluvných strán jednomyselne schváli a prijme rokovací poriadok svojich zasadaní, ako aj zasadaní každého pomocného orgánu, ktorý môže ustanoviť, ako aj finančné pravidlá rozpočtu sekretariátu. Na každom riadnom zasadaní prijme rozpočet na finančné obdobie do nasledujúceho riadneho zasadania.

4. Konferencia zmluvných strán bude kontrolovať uplatňovanie tohto dohovoru a na tento účel:

a) ustanoví formu a intervaly na poskytovanie informácií predkladaných v súlade s článkom 26 a posúdi tieto informácie, ako aj správy predložené ktorýmkoľvek pomocným orgánom;

b) posúdi vedecké, technické a technologické rady týkajúce sa biologickej diverzity poskytnuté v súlade s článkom 25;

c) posúdi, a ak to bude nevyhnutné, prijme protokoly v súlade s článkom 28;

d) posúdi, a ak to bude nevyhnutné, prijme v súlade s článkami 29 a 30 zmeny a doplnenia tohto dohovoru a jeho príloh;

e) posúdi zmeny a doplnenia ktoréhokoľvek protokolu, ako aj ktorejkoľvek jeho prílohy, a ak sa tak rozhodne, odporučí ich prijatie zmluvným stranám predmetného protokolu;

f) posúdi, a ak to bude nevyhnutné, prijme v súlade s článkom 30 dodatočné prílohy k tomuto dohovoru;

g) ustanoví také pomocné orgány, predovšetkým na zabezpečenie vedeckého a technického poradenstva, ktoré sa budú považovať za nevyhnutné pri uplatňovaní tohto dohovoru;

h) prostredníctvom sekretariátu sprostredkuje kontakt výkonných orgánov dohovoru zaoberajúcich sa záležitosťami viazanými na tento dohovor s výhľadom na vytvorenie vhodných foriem vzájomnej spolupráce; a

i) zväzi akúkoľvek ďalšiu činnosť, ktorá by mohla byť potrebná na dosiahnutie cieľov tohto dohovoru na základe skúseností získaných pri jeho uplatňovaní, a zaviazne sa ju vykonávať.

5. Organizácia Spojených národov, jej špecializované agentúry a Medzinárodná agentúra pre atómovú energiu, ako aj ktorýkoľvek štát, ktorý nie je zmluvnou stranou tohto dohovoru, sa môžu zúčastniť na zasadaniach Konferencie zmluvných strán ako pozorovatelia. Každý iný orgán alebo agentúra, či už vládne alebo mimovládne, kvalifikované v odboroch týkajúcich sa ochrany a trvalo udržateľného využívania biologickej diverzity, ktoré informujú sekretariát o svojom želaní zúčastniť sa na zasadaní Konferencie zmluvných strán ako pozorovatelia, možno prizvať, ak aspoň jedna tretina zmluvných strán nepredloží námietku. O prístupe a o účasti pozorovateľov sa rozhodne na základe rokovacieho poriadku prijatého Konferenciou zmluvných strán.

Článok 24

Sekretariát

1. Sekretariát je týmto ustanovený. Jeho funkciou bude:

a) pripravovať a zabezpečovať zasadania Konferencie zmluvných strán podľa článku 23;

b) vykonávať funkcie, ktoré mu určí ktorýkoľvek z protokolov;

c) pripravovať správy o výkone svojich funkcií podľa tohto dohovoru a predkladať ich Konferencii zmluvných strán;

d) koordinovať svoju činnosť s ostatnými príslušnými medzinárodnými orgánmi a osobitne vstupovať do takých administratívnych a zmluvných vzťahov, ktoré môžu byť potrebné na efektívne splnenie jeho funkcií; a

e) vykonávať iné funkcie, ktoré môže určiť Konferencia zmluvných strán.

2. Na svojom prvom riadnom zasadaní Konferencia zmluvných strán ustanoví sekretariát z existujúcich kompetentných medzinárodných organizácií, ktoré vyjadrili ochotu plniť funkcie sekretariátu podľa tohto dohovoru.

Článok 25

Poradný orgán pre vedu, techniku a technológiu

1. Týmto sa ustanovuje Poradný orgán pre vedu, techniku a technológiu. Tento orgán bude poskytovať Konferencii zmluvných strán, a ak to bude vhodné, jej ďalším pomocným orgánom včasné odborné poradenstvo týkajúce sa uplatňovania tohto dohovoru. Bude otvorený pre všetky zmluvné strany a bude multidisciplinárny. Bude pozostávať zo zástupcov vlád kompetentných v príslušnom odbore a bude pravidelne informovať Konferenciu zmluvných strán o všetkých aspektoch svojej práce.

2. Tento orgán bude v pôsobnosti Konferencie zmluvných strán a v súlade so smernicami ustanovenými Konferenciou zmluvných strán a na jej žiadosť:

- a) poskytovať vedecké a technické posudky o stave biologickej diverzity;
- b) pripravovať vedecké a technické posudky o efektívnosti rôznych opatrení prijatých v súlade s ustanoveniami tohto dohovoru;
- c) určovať inovačné, efektívne a najnovšie technológie a znalosti týkajúce sa ochrany a trvalo udržateľného využívania biologickej diverzity a poskytovať poradenstvo o spôsoboch a prostriedkoch ďalšieho rozvoja alebo o presune týchto technológií;
- d) poskytovať rady v oblasti vedeckých programov a medzinárodnej spolupráce vo výskume a vývoji týkajúce sa ochrany a trvalo udržateľného využívania biologickej diverzity; a
- e) odpovedať na vedecké, technické, technologické a metodologické otázky, ktoré Konferencia zmluvných strán a jej pomocné orgány môžu položiť uvedenému orgánu.

3. Funkcie, právomoci, organizáciu a činnosť tohto orgánu môže ďalej rozpracovať Konferencia zmluvných strán.

Článok 26

Správy

Každá zo zmluvných strán bude v intervaloch ustanovených Konferenciou zmluvných strán informovať Konferenciu zmluvných strán o opatreniach, ktoré prijala na realizáciu ustanovení tohto dohovoru a o ich efektívnosti pri plnení cieľov tohto dohovoru.

Článok 27

Urovanie sporov

1. Spor medzi zmluvnými stranami týkajúci sa výkladu a výkonu tohto dohovoru budú dotknuté strany riešiť rokovaním.

2. Ak dotknuté zmluvné strany nevyriešia spor rokovaním, môžu spoločne požiadať o pomoc pri dosiahnutí zmiernosti alebo požiadať sprostredkovanie zmiernosti treťou stranou.

3. Pri ratifikácii, prijímaní, schvaľovaní alebo pristúpení k tomuto dohovoru alebo kedykoľvek neskôr môže štát alebo organizácia regionálnej hospodárskej integrácie písomne vyhlásiť depozitárovi, že pri spore nevyriešenom podľa odsekov 1 alebo 2 sa zaväzujú prijať jeden alebo oba z týchto prostriedkov zmiernosti:

- a) arbitráž v súlade s postupom ustanoveným v prvej časti prílohy č. II;
- b) predloženie sporu Medzinárodnému súdному dvoru.

4. Ak strany sporu neprijali podľa odseku 3 rovnaký alebo nijaký postup alebo sa nedohodli inak, spor sa predloží na zmierovacie konanie podľa druhej časti prílohy č. II.

5. Ustanovenia tohto článku budú platiť pre každý protokol, ak nebude v príslušnom protokole ustanovené inak.

Článok 28

Prijímanie protokolov

1. Zmluvné strany budú spolupracovať pri zostavovaní a prijímaní protokolov k tomuto dohovoru.

2. Protokoly sa budú prijímať na zasadaní Konferencie zmluvných strán.

3. Text každého navrhovaného protokolu rozošle sekretariát zmluvným stranám navrhovaného protokolu najmenej šesť mesiacov pred zasadáním.

Článok 29

Zmeny a doplnenia dohovoru alebo jeho protokolov

1. Zmeny a doplnenia tohto dohovoru môže navrhnúť ktorákoľvek zo zmluvných strán tohto dohovoru. Zmeny a doplnenia ktoréhokoľvek protokolu môže navrhnúť ktorákoľvek zo zmluvných strán tohoto protokolu.

2. Zmeny a doplnenia tohto dohovoru sa prijímajú na zasadnutí Konferencie zmluvných strán. Zmeny a doplnenia ktoréhokoľvek protokolu sa prijímajú na zasadnutí zmluvných strán príslušného protokolu. Text ktoréhokoľvek navrhovaného doplnenia alebo zmeny tohto dohovoru alebo ktoréhokoľvek jeho protokolu okrem prípadu, keď je v protokole ustanovené inak, sekretariát oznámi dotknutým zmluvným stranám najmenej šesť mesiacov pred rokovaním, na ktorom sú navrhnuté na prijatie. Sekretariát takisto informuje o navrhnutých zmenách a doplneniach signatárov tohto dohovoru.

3. Zmluvné strany vyvinú všetko úsilie na to, aby sa dohodli na ktoromkoľvek navrhovanom doplnení alebo na zmene tohto dohovoru alebo jeho protokolu. Ak sa všetky prostriedky na dohodu vyčerpali a dohoda sa nedosiahla, poslednou možnosťou bude prijatie doplnení alebo zmien dvojtretinovou väčšinou zmluvných strán prítomných na zasadnutí strán hlasujúcich o prerokúvanom protokole alebo jeho dohovore. Depozitár ich predloží všetkým zmluvným stranám na ratifikáciu, prijatie alebo na schválenie.

4. Ratifikácia, prijatie alebo schválenie doplnení alebo zmien sa oznámia depozitárovi písomne. Zmeny a doplnenia prijaté podľa odseku 3 nadobudnú platnosť pre zmluvné strany, ktoré ich prijali, na deväťdesiaty deň po uložení ratifikačných, prijímacích alebo schvalovacích listín najmenej dvoma tretinami zmluvných strán tohto dohovoru alebo strán dotknutého protokolu okrem prípadu, keď je v tomto protokole ustanovené inak. Zmeny a doplnenia nadobudnú platnosť pre každú zo zmluvných strán deväťdesiat dní po tom, čo táto strana uloží svoju ratifikačnú, prijímaciu alebo schvalovaciu listinu o zmene alebo o doplnení.

5. Na účely tohto článku sa pod slovami „strany prítomné a hlasujúce“ rozumejú slová „strany prítomné a vyjadrujúce kladný alebo záporný postoj hlasovaním“.

Článok 30

Prijatie a doplnenie alebo zmeny príloh

1. Prílohy k tomuto dohovoru alebo ktorémukoľvek jeho protokolu budú tvoriť neoddeliteľnú súčasť tohto dohovoru, prípadne jeho protokolu, a ak nie je výslovne ustanovené inak, odkaz

na tento dohovor alebo na jeho protokoly znamená zároveň odkaz na ktorúkoľvek z príloh týchto dokumentov. Tieto prílohy sa budú obmedzovať na procedurálne, vedecké, technické a administratívne záležitosti.

2. Okrem prípadu, keď v ktoromkoľvek protokole môže byť ustanovené inak vzhľadom na jeho prílohy, pre návrh, prijatie a nadobudnutie účinnosti dodatočných príloh tohto dohovoru alebo príloh ktoréhokoľvek jeho protokolu bude platiť tento postup:

- a) prílohy tohto dohovoru alebo ktoréhokoľvek jeho protokolu sa budú navrhovať a prijímať podľa postupu ustanoveného článkom 29;
- b) každá zo zmluvných strán, ktorá nemôže schváliť dodatočnú prílohu k tomuto dohovoru alebo prílohu ktoréhokoľvek jeho protokolu, ktorého je zmluvnou stranou, to písomne oznámi depozitárovi v priebehu jedného roku odo dňa oznámenia o jej prijatí depozitárom. Depozitár bezodkladne vyrozumie všetky zmluvné strany o prijatí takéhoto oznámenia. Zmluvná strana môže kedykoľvek stiahnuť predchádzajúce vyhlásenie o námietke a v takom prípade príloha nadobudne účinnosť pre túto zmluvnú stranu podľa písmena c) tohto článku;
- c) po uplynutí jedného roku odo dňa oznámenia o prijatí depozitárom príloha nadobudne účinnosť pre všetky zmluvné strany tohto dohovoru alebo ktoréhokoľvek jeho protokolu, ak nepredložili oznámenie podľa ustanovení písmena b) tohto článku.

3. Návrh, prijatie a nadobudnutie účinnosti doplnení a zmien príloh tohto dohovoru alebo ktoréhokoľvek jeho protokolu budú podliehať rovnakému postupu ako pri návrhu, prijatí a nadobudnutí účinnosti príloh tohto dohovoru alebo príloh ktoréhokoľvek jeho protokolu.

4. Ak ktorákoľvek príloha alebo zmena prílohy majú vzťah k zmene tohto dohovoru alebo ktorémukoľvek jeho protokolu, dodatočná príloha alebo zmena a doplnok nesmú nadobudnúť účinnosť dovtedy, kým nenadobudne účinnosť zmena tohto dohovoru alebo jeho príslušného protokolu.

Článok 31

Právo hlasovať

1. Okrem ustanovenia v odseku 2 ktorákkoľvek zo zmluvných strán tohto dohovoru alebo ktoréhokoľvek z jeho protokolov má jeden hlas.

2. Organizácie regionálnej hospodárskej integrácie budú vo veciach svojej kompetencie vykonávať právo voľby počtom hlasov rovnajúcim sa počtu ich členských štátov, ktoré sú

zmluvnými stranami tohto dohovoru alebo jeho príslušného protokolu. Takéto organizácie nebudú uplatňovať svoje volebné právo, ak ho uplatnia ich členské štáty, a naopak.

Článok 32

Vzťah medzi dohovorom a jeho protokolmi

1. Štát alebo organizácia regionálnej hospodárskej integrácie sa nemôžu stať zmluvnými stranami protokolu, ak nie sú alebo sa zároveň nestanú zmluvnými stranami dohovoru.

2. Rozhodnutia podľa ktoréhokoľvek protokolu dohovoru budú prijímať len zmluvné strany dotknutého protokolu. Ktorákoľvek zo zmluvných strán, ktorá neratifikovala, neprijala alebo neschválila protokol, sa môže zúčastniť na ktoromkoľvek rokovaní zmluvných strán tohto protokolu ako pozorovateľ.

Článok 33

Podpis

Tento dohovor sa predloží na podpis v Riu de Janeiro všetkým štátom a ktorejkoľvek organizácii regionálnej hospodárskej integrácie od 5. júna 1992 do 14. júna 1992 a v sídle Organizácie Spojených národov v New Yorku od 15. júna 1992 do 4. júna 1993.

Článok 34

Ratifikácia, prijatie alebo schválenie

1. Tento dohovor a ktorýkoľvek jeho protokol budú podliehať ratifikácii, prijatiu alebo schváleniu štátmi a organizáciami regionálnej hospodárskej integrácie. Ratifikačné, prijímacie alebo schvaľovacie listiny budú uložené u depozitára.

2. Ktorákoľvek z organizácií podľa odseku 1, ktorá sa stane zmluvnou stranou tohto dohovoru alebo ktoréhokoľvek jeho protokolu, hoci ktorýkoľvek z ich členských štátov nie je zmluvnou stranou, bude viazaná všetkými povinnosťami vyplývajúcimi z tohto dohovoru, prípadne jeho protokolu. V prípade organizácií, v ktorých jeden alebo viac štátov sú zmluvnými stranami tohto dohovoru alebo jeho príslušného protokolu, organizácia a jej členské štáty sa musia dohodnúť o svojich príslušných zodpovednostiach za plnenie záväzkov vyplývajúcich z tohto dohovoru alebo jeho protokolu. V takých prípadoch nebudú organizácie a ich členské štáty oprávnené uplatňovať práva vyplývajúce z tohto dohovoru alebo jeho príslušného protokolu súběžne.

3. Organizácie podľa odseku 1 určia vo svojich ratifikačných, prijímacích alebo schvaľovacích listinách rozsah svojej kompetencie v súvislosti so záležitosťami riadenými týmto dohovorom alebo

jeho príslušným protokolom. Tieto organizácie musia informovať depozitára o akejkoľvek príslušnej zmene v rozsahu svojej kompetencie.

Článok 35

Pristúpenie

1. Tento dohovor a ktorýkoľvek jeho protokol budú otvorené na pristúpenie štátom a organizáciám regionálnej hospodárskej integrácie odo dňa, keď bol tento dohovor alebo jeho príslušný protokol uzavretý na podpis. Listiny o pristúpení budú uložené u depozitára.

2. Vo svojich listinách o pristúpení organizácie podľa odseku 1 určia rozsah svojej kompetencie v súvislosti so záležitosťami riadenými týmto dohovorom alebo jeho príslušným protokolom. Tieto organizácie oznámia depozitárovi aj akúkoľvek zmenu v rozsahu svojej kompetencie.

3. Ustanovenia článku 34 odsek 2 budú platiť pre všetky organizácie regionálnej hospodárskej integrácie, ktoré pristúpia k tomuto dohovoru alebo ku ktorémukoľvek jeho protokolu.

Článok 36

Nadobudnutie platnosti

1. Dohovor nadobúda platnosť na deväťdesiaty deň odo dňa, keď bola uložená tridsiata ratifikačná, prijímacia, schvaľovacia listina alebo listina o pristúpení.

2. Ktorýkoľvek z jeho protokolov nadobudne platnosť na deväťdesiaty deň odo dňa, keď bol uložený taký počet ratifikačných, prijímacích, schvaľovacích listín alebo listín o pristúpení, ktorý určil príslušný protokol.

3. Pre každú zo zmluvných strán, ktorá ratifikuje, prijme alebo schváli tento dohovor alebo k nemu pristúpi po uložení tridsiatej ratifikačnej, prijímačej a schvaľovacej listiny alebo listiny o pristúpení, tento dohovor nadobudne platnosť na deväťdesiaty deň odo dňa, keď bola uložená ratifikačná, prijímacia, schvaľovacia listina alebo listina o pristúpení tejto zmluvnej strany.

4. Ktorýkoľvek protokol, okrem prípadu, keď je v protokole uvedené inak, nadobudne platnosť pre zmluvnú stranu, ktorá ratifikuje, prijme alebo schváli tento protokol alebo k nemu pristúpi, po nadobudnutí jeho platnosti podľa odseku 2 na deväťdesiaty deň odo dňa, keď táto zmluvná strana uloží svoju ratifikačnú, prijímaciu a schvaľovaciu listinu alebo listinu o pristúpení, alebo odo dňa, keď tento dohovor nadobudne platnosť pre túto zmluvnú stranu, podľa toho, ktorý dátum bude neskorší.

5. Na účely odsekov 1 a 2 sa nebude žiadna z listín uložená organizáciou regionálnej hospodárskej integrácie pokladať za pridanú k listinám uloženým členskými štátmi tejto organizácie.

Článok 37**Výhrady**

K tomuto dohovoru sa nepripúšťajú nijaké výhrady.

Článok 38**Odstúpenie**

1. Kedykoľvek po uplynutí dvoch rokov odo dňa, keď tento dohovor nadobudol platnosť pre zmluvnú stranu, môže táto zmluvná strana podať deponitárovi písomné oznámenie o odstúpení.

2. Akékoľvek takéto odstúpenie nadobudne platnosť po uplynutí jedného roku odo dňa jeho prijatia deponitárom alebo v neskoršom termíne, ktorý možno uviesť v oznámení o odstúpení.

3. Ktorákoľvek zo zmluvných strán, ktorá odstupuje od dohovoru, sa bude považovať za odstupujúcu aj od ktoréhokoľvek z protokolov, ktorého je zmluvnou stranou.

Článok 39**Predbežné finančné usporiadanie**

V prípade, že sa Globálny fond pre životné prostredie (GEF) Programu Organizácie Spojených národov pre rozvoj (UNDP), Programu Organizácie Spojených národov pre životné prostredie (UNEP) a Medzinárodnej banky pre obnovu a rozvoj (IBRD)

Na dôkaz toho riadne splnomocnení zástupcovia podpísali tento dohovor.

V Riu de Janeiro piateho júna tisícdeväťstodevätidesiatdva.

v celom rozsahu reštrukturuje podľa článku 21, bude predstavovať predbežnú inštitucionálnu štruktúru podľa uvedeného článku na obdobie medzi nadobudnutím účinnosti tohto dohovoru a prvým zasadáním Konferencie zmluvných strán alebo na obdobie, kým sa Konferencia zmluvných strán nerozhodne, ktorá inštitucionálna štruktúra bude na to určená podľa článku 21.

Článok 40**Predbežné usporiadanie sekretariátu**

Výkonný riaditeľ Programu Organizácie Spojených národov pre životné prostredie (UNEP) zriadi sekretariát podľa článku 24 ods. 2 na dočasné obdobie medzi nadobudnutím účinnosti tohto dohovoru a prvým zasadáním Konferencie zmluvných strán.

Článok 41**Depozitár**

Funkciu deponitára tohto dohovoru a všetkých jeho protokolov bude vykonávať generálny tajomník Organizácie Spojených národov.

Článok 42**Autentické texty**

Originály tohto dohovoru v arabskom, čínskom, anglickom, francúzskom, ruskom a španielskom znení sú rovnako autentické a sú uložené u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov.

PRÍLOHA I

IDENTIFIKÁCIA A MONITOROVANIE

1. Ekosystémy a miesta prirodzeného výskytu: s vysokou rozmanitosťou, veľkým množstvom endemických alebo ohrozených druhov alebo prírodné oblasti potrebné pre sťahovavé druhy, ako aj tie, ktoré majú spoločenský, ekonomický, kultúrny alebo vedecký význam, alebo ktoré sú reprezentatívne, unikátne alebo spojené s kľúčovým evolučným alebo iným biologickým procesom.
 2. Druhy a spoločenstvá: ktoré sú ohrozené, voľne žijúce príbuzné druhy domestikovaných alebo pestovaných druhov, majúce liečebnú, poľnohospodársku alebo inú ekonomickú hodnotu, alebo majúce spoločenský, vedecký alebo kultúrny význam, alebo význam pre výskum ochrany a trvalo udržateľného využívania biologickej diverzity, ako sú indikačné druhy.
 3. Opísané genómy a gény majúce spoločenský, vedecký alebo ekonomický význam.
-

PRÍLOHA II

PRVÁ ČASŤ

Arbitráž

Článok 1

Navrhujúca zmluvná strana upovedomí sekretariát, že strany postupujú spor pred arbitráž podľa článku 27 tohto dohovoru. Oznámenie musí uvádzať predmet arbitráže a obsahovať predovšetkým články tohto dohovoru alebo jeho protokolu, ktorých interpretácia alebo uplatňovanie sú predmetom sporu. Ak sa strany nedohodnú na predmete sporu pred ustanovením predsedu tribunálu, arbitrážny orgán určí predmet sporu. Sekretariát oznámi takto získanú informáciu všetkým zmluvným stranám tohto dohovoru alebo jeho príslušného protokolu.

Článok 2

1. V sporoch medzi dvoma zmluvnými stranami sa arbitrážny orgán bude skladať z troch členov. Každá zo zmluvných strán sporu vymenuje jedného arbitra. Takto vymenovaní dvaja arbitri určia na základe vzájomnej dohody tretieho arbitra, ktorý bude predsedom orgánu. Predseda nesmie byť štátnym príslušníkom, ani zamestnancom žiadnej zo strán sporu, nesmie mať trvalé bydlisko na území žiadnej zo strán sporu, ani sa nesmie inak podieľať na tomto prípade.

2. V sporoch medzi viacerými ako dvoma stranami sa strany s rovnakým záujmom dohodnú na vymenovaní jedného arbitra spoločne.

3. Ktorékoľvek voľné miesto sa doplní spôsobom predpísaným na úvodné vymenovanie.

Článok 3

1. Ak predseda arbitrážneho orgánu nie je určený do dvoch mesiacov od vymenovania druhého arbitra, vymenuje ho na žiadosť jednej strany generálny tajomník Organizácie Spojených národov v priebehu ďalšieho dvojmesačného obdobia.

2. Ak jedna zo strán sporu nevymenuje arbitra v priebehu dvoch mesiacov od prijatia žiadosti, druhá strana môže o tom informovať generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov, ktorý vykoná vymenovanie v priebehu ďalšieho dvojmesačného obdobia.

Článok 4

Arbitrážny orgán vydá svoje rozhodnutie v súlade s ustanoveniami tohto dohovoru, s ktorýmkoľvek príslušnými protokolmi a s medzinárodným právom.

Článok 5

Ak sa strany sporu nedohodnú inak, arbitrážny orgán si určí vlastný rokovací poriadok.

Článok 6

Arbitrážny orgán môže na žiadosť jednej zo strán odporučiť základné nevyhnutné ochranné opatrenia.

Článok 7

Strany sporu podporia prácu arbitrážneho orgánu a všetkými svojimi prostriedkami mu najmä:

- poskytnú všetky príslušné dokumenty, informácie, služby, a
- ak je to nevyhnutné, umožnia predvolať svedkov alebo odborníkov a vypočuť ich.

Článok 8

Strany a arbitri sú povinní chrániť akúkoľvek dôvernú informáciu, ktorú získajú počas konania arbitrážneho orgánu.

Článok 9

Ak arbitrážny orgán vzhľadom na osobitné okolnosti prípadu neustanoví inak, náklady tohto orgánu uhrádzajú strany sporu rovnakým dielom. Arbitrážny orgán vedie záznamy o všetkých svojich nákladoch a predkladá stranám sporu konečné vyúčtovanie.

Článok 10

Každá zmluvná strana, ktorá má v predmete sporu právny záujem, ktorý môže byť dotknutý rozhodnutím vo veci, môže zasahovať do konania so súhlasom arbitrážneho orgánu.

Článok 11

Arbitrážny orgán môže vypočuť a určiť protinávrhy vyplývajúce priamo z predmetu sporu.

Článok 12

Procesné a vecné rozhodnutia arbitrážneho orgánu sa prijímajú väčšinou hlasov jeho členov.

Článok 13

Ak sa jedna zo strán sporu nedostaví na konanie arbitrážneho orgánu alebo nedokáže obhájiť svoj prípad, druhá strana môže požiadať, aby orgán pokračoval vo svojom konaní a rozhodol. Neúčast' strany sporu alebo jej neschopnosť obhájiť svoj prípad nie je prekážkou v konaní. Pred vydaním konečného rozhodnutia musí byť arbitrážny orgán presvedčený, že návrh je vecne a právne dobre podložený.

Článok 14

Arbitrážny orgán vydá konečné rozhodnutie do piatich mesiacov odo dňa, keď bol zriadený, ak nepokladá za nevyhnutné predĺžiť lehotu o ďalšie obdobie, ktoré nesmie presahovať päť mesiacov.

Článok 15

Konečné rozhodnutie arbitrážneho orgánu je obmedzené na predmet sporu a obsahuje odôvodnenie. Obsahuje aj mená zúčastnených členov a dátum konečného rozhodnutia. Ktorýkoľvek člen arbitrážneho orgánu môže pripojiť rozdielne alebo nesúhlasné stanovisko ku konečnému rozhodnutiu.

Článok 16

Výrok je pre strany sporu záväzný. Odvolať sa proti nemu nie je možné okrem prípadu, ak sa strany sporu dohodli vopred na odvolacom postupe.

Článok 17

Akýkoľvek spor, ktorý môže vzniknúť medzi stranami sporu a týka sa výkladu alebo výkonu rozhodnutia, môže ktorákoľvek strana sporu predložiť arbitrážnemu orgánu, ktorý vydal rozhodnutie.

DRUHÁ ČASŤ

Zmier

Článok 1

Zmierovacia Komisia sa vytvorí na žiadosť jednej zo strán sporu. Ak sa strany sporu nedohodnú inak, Komisia bude zložená z piatich členov, z dvoch vymenovaných každou stranou a z predsedu, ktorého si títo členovia vybrali spoločne.

dvojmesačného obdobia, ak ho o to požiadala strana, ktorá podala žiadosť, generálny tajomník Organizácie Spojených národov.

Článok 4

Ak po vymenovaní posledného člena zmierovacej komisie nebol v priebehu dvoch mesiacov určený predseda zmierovacej komisie, generálny tajomník Organizácie Spojených národov, ak ho o to požiadala jedna zo strán sporu, určí predsedu v priebehu ďalšieho dvojmesačného obdobia.

Článok 2

V sporoch medzi viacerými ako dvoma stranami sporu strany s rovnakým záujmom vymenujú svojich členov komisie spoločne na základe dohody. Ak majú dve alebo viaceré strany rozdielne záujmy alebo existuje rozpor o tom, či majú rovnaký záujem, musia vymenovať svojich členov oddelene.

Článok 5

Zmierovacia Komisia rozhodne väčšinou hlasov svojich členov. Ak sa strany sporu nedohodli inak, určí si vlastný postup. Vydá návrh na riešenie sporu, ktorý strany sporu zväžia v dobrom úmysle.

Článok 3

Ak strany sporu v priebehu dvoch mesiacov odo dňa žiadosti nevymenujú členov na vytvorenie zmierovacej komisie, vymenuje ich v priebehu

Článok 6

Rozpor vo veci, či zmierovacia Komisia je kompetentná, rozhodne Komisia.

PRÍLOHA B

**DEKLARÁCIA EURÓPSKEHO HOSPODÁRSKEHO SPOLOČENSTVA V SÚLADE S ČLÁNKOM 34
ODSEK 3 DOHOVORU O BIOLOGICKEJ DIVERZITE**

V súlade s príslušnými ustanoveniami Zmluvy o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva, spoločenstvo popri jeho členských štátoch je kompetentné vyvíjať činnosti zamerané na ochranu životného prostredia.

V súvislosti s problematikou spadajúcou pod dohovor spoločenstvo prijalo niekoľko právnych prostriedkov, ktoré sú súčasťou jeho environmentálnej politiky ako aj rámcovej politiky ďalších sektorov, z ktorých najdôležitejšie sú ďalej uvedené:

- rozhodnutie Rady č. 82/72/EHS z 3. decembra 1981 týkajúce sa záveru dohovoru o ochrane európskych voľne žijúcich organizmov a prirodzených miest výskytu (Ú. v. ES L 38, 10.2.1982, s. 1),
- rozhodnutie Rady č. 82/461/EHS z 24. júna 1982 týkajúce sa záveru dohovoru o ochrane sťahovavých druhov voľne žijúcich živočíchov (Ú. v. ES L 210, 19.7.1982, s. 10),
- nariadenie Rady (EHS) č. 3626/82 z 3. decembra 1982 o implementácii dohovoru o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín (Ú. v. ES L 384, 31.12.1982, s. 1) v spoločenstve,
- smernica Rady č. 79/409/EHS z 2. apríla 1979 o ochrane voľne žijúceho vtáctva (Ú. v. ES L 103, 25.4.1979, s. 1),
- smernica Rady č. 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených miest výskytu, voľne žijúcich živočíchov a divo rastúcich rastlín (Ú. v. ES L 206, 22.7.1992, s. 7),
- smernica Rady č. 85/337/EHS z 27. júna 1985 o posudzovaní vplyvov niektorých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (Ú. v. ES L 175, 5.7.1985, s. 40),
- nariadenie Rady (EHS) č. 2078/92 z 30. júna 1982 o metódach poľnohospodárskej výroby zlučiteľných s požiadavkami ochrany životného prostredia a zachovania vidieka (Ú. v. ES L 215, 30.7.1992, s. 85),
- rozhodnutie Rady č. 89/625/EHS z 20. novembra 1989 o Európskom programe vedy a technológie pre ochranu životného prostredia (STEP) (Ú. v. ES L 359, 8.12.1989, s. 9),
- nariadenie Rady (EHS) č. 3760/92 z 20. decembra 1992 ustanovujúca systém spoločenstva pre rybné a vodné hospodárstvo (Ú. v. ES L 389, 31.12.1992, s. 1),
- smernica Rady č. 90/219/EHS z 23. apríla 1990 o využívaní geneticky modifikovaných mikroorganizmov (Ú. v. ES L 117, 8.5.1990, s. 1),
- smernica Rady č. 90/220/EHS z 23. apríla 1990 o zámernom uvoľnení geneticky modifikovaných organizmov do životného prostredia (Ú. v. ES L 117, 8.5.1990, s. 15),
- nariadenie Rady (EHS) č. 1973/92 z 21. mája 1992 zriaďujúce finančný nástroj pre životné prostredie (LIFE) (Ú. v. ES L 206, 22.7.1992, s. 1).

PRÍLOHA C

DEKLARÁCIA VYPRACOVANÁ PRI PRÍLEŽITOSTI RATIFIKÁCIE DOHOVORU O BIOLOGICKEJ DIVERZITE

V rámci svojej vlastnej kompetencie Európske spoločenstvo a jej členské štáty si želajú opäť potvrdiť význam, ktorý prikladajú prenosu technológie a biotechnológii v zmysle zabezpečenia ochrany a trvalo udržateľného využívania biologickej diverzity. Zhoda s právom intelektuálneho vlastníctva tvorí nevyhnutný prvok pre implementáciu politiky pre prenos technológie a vzájomné investovanie.

Pre Európske spoločenstvo a jej členské štáty prenos technológie a prístup k biotechnológii, ako je to definované v texte dohovoru o biologickej diverzite, budú naplnené v súlade s článkom 16 uvedeného dohovoru a v zhode s princípmi a pravidlami ochrany intelektuálneho vlastníctva v osobitných mnohostranných a dvojstranných dohodách podpísaných alebo dohodnutých zmluvnými stranami dohovoru.

Európske spoločenstvo a jeho členské štáty budú podporovať využitie finančných mechanizmov vytvorených dohovorom s cieľom presadiť dobrovoľný prenos práv intelektuálneho vlastníctva európskych operátorov, osobitne týkajúcich sa udelenia licencií v zmysle bežných obchodných mechanizmov a rozhodnutí, pri zabezpečení dostatočnej a efektívnej ochrany majetkových práv.
